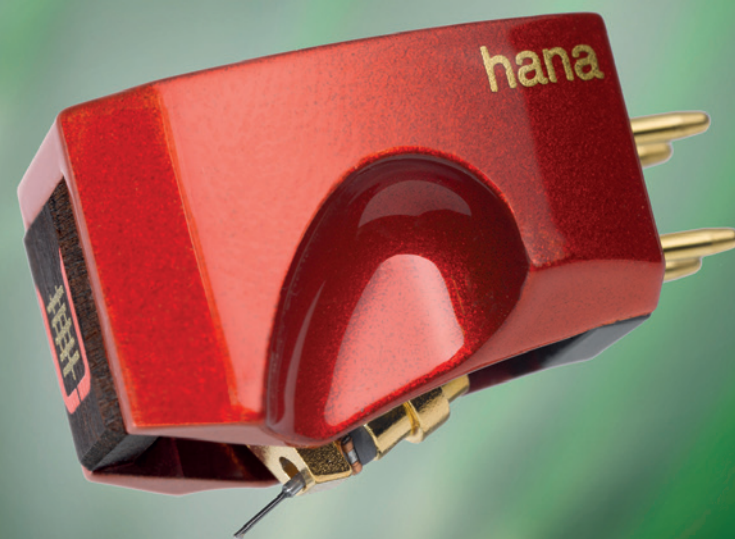

AUTOR VIKTOR KUBAL
FOTO HANA

Brilantná a nádherná

HANA UMAMI RED

Za produktami s označením Hana stojí japonská spoločnosť Excel Sound Corporation, ktorej korene siahajú do roku 1970. Hybnou silou spoločnosti Excel je Masao Okada, ktorý sa od roku 1964 venuje výskumu a vývoju v oblasti spracovania signálu z LP pomocou technológie prenosiek s pohyblivou cievkou a práve pod jeho vedením uzrela svetlo sveta prvá prenoska s názvom Hana s jednoduchým označením MC. Od tých čias je základnou filozofiou pri tvorbe prenosiek Hana (v japončine označenie pre brilantný a nádherný) poskytovať audiofilom „najbrilantnejší a najúžasnejší“ zvuk bez ohľadu na cenové náklady.

☛ Dnes predstavovaná Hana Umami Red je v produktovej rade najvyšším modelom. Jej označenie – Umami – je tak trochu prekladateľský oriešok, ako by povedal klasik. Umami nie je presne zafinovaný výraz, je to skôr niečo ako označenie. Voľne by sa dalo definovať ako piata príchut' – nie sladká, nie kyslá, nie horká a ani nie slaná. Je to vyvážená synergie všetkých chutí plus niečo navyše – to mimo zmyslové. Okolo Umami je vystavaná celá filozofia – čo je pre japonský spôsob rozmýšľania typické.

Po technickej stránke máme však jasno. Hana Umami Red je kombináciou tradičnej japonskej prenoskovej školy v spojení

s najmodernejšou technológiou použitou pri jej vývoji a ručnou výrobou pri jej finálnej kompletizácii. Základom prenosky je duralový lakovaný rám, v ktorom je osadený kompletný snímací systém. Jeho základ tvoria ručne navíjané medené cievky s vysokou čistotou na permalloy (zliatina niklu a železa) jadre štvorcového prierezu. Vlastné cievky sú osadené na borónovej chvejke v poddajnom butylovom zavesení, celý kmitací systém je umiestnený do magnetického poľa samárium kobaltového magnetu. Borónová chvejka je osadená na svojom konci diamantovým hrotom s typom brúsenia Microline. Telo prenosky je vsadené do kazety tvorenej ebenovým drevom vo finálnej úprave tradičnou japonskou technikou Urushi – základom laku

je prírodný olej nachádzajúci sa v miazge stromu Sumachu (Sumáčovec fermežový – Rhus Verniciflua). Olej je následne pigmentovaný a nanášaný vo viacerých vrstvách, pričom každá je po svojom zatvrdnutí leštená. Výsledkom je elegantný povrch s vysokým leskom a odolným povrchom.

Balenie prenosky s cenou atakujúcou 4 000 eur je viac ako spartánske, väčšina z nás by očakávala minimálne lakovanú kazetu s ručným zdobením s podpísaným certifikátom od toho „najvyššieho“. Nie je tomu tak. Umami Red je dodávaná v jednoduchej nelakovanej drevenej krabičke, ktorá okrem samotnej prenosky obsahuje len

HANA UMAMI RED

to najnutnejšie – tri páry skrutiek s rôznymi dĺžkami pre uchytenie prenosky na rameno, malý, podľa mňa nepoužiteľný, štetec na čistenie hrotu prenosky a list s technickými parametrami. Tento prístup je mi viac ako sympatický, nakoľko nám ukazuje, kam boli naše ťažko zarobené peniaze pri jej zakúpení investované – práve a len do prenosky a nikam inam.

S prenoskou som mal tú česť koexistovať viac ako dva mesiace, vyskúšal som jej spoluprácu s viacerými gramofónovými predzosilňovačmi (Gold Note PH-10, FSL Acoustics, VTL, Parasound Halo JC3 Jr, ...), zoznamoval som ju denne so širokou škálou hudobných žánrov aj rôznou kvalitou LP. Redakčná audio zostava, ktorej bola Umami Red súčasťou, bola tvorená reprosústavami Avalon Acoustics Arcus, predzosilňovačom Ayre K1xe, výkonovým stupňom Ayre V5xe, repro kabelážou Nirvana S-L a signálovou kabelážou Cardsas Neutral Reference – všetko v symetrii. Ceľe zostave velil gramofón SDPV mk3. Posluchový test sa odohrával v akusticky upravenej, stredne veľkej miestnosti.

Prvé tóny vydolované z drážok LP a zvukový obraz, ktorý z nich bol vyskladaný prostredníctvom Umami Red bol pre mňa dosť značným sklamaním. Očakával som síce, nakoľko bola prenoska úplne nová, výrazný hendikep v podobe surového a nekompekt-

ného zvuku, negatívny dojem však prekonal moje očakávania. Zvuk bol v basovej zložke úplne „vykradnutý“, pásmo výšok výrazné, celkový prejav bol sterilný a bez náboja, priestorové zobrazenie v predo zadnom smere nestálo ani za reč. Poznáť však túto situáciu a aj napriek nie pozitívnemu prvému dojmu som sa vo zvuku snažil nájsť aj kladné aspekty – a nebol to až taký problém. Pásmo výšok sa od začiatku prezentovalo vynikajúcim prekreslením a jemne podanou detailnosťou – „potenciál teda prenoska určite má!“, skonštatoval som. Efekt postupného rozohrávania prenosky mal v tomto prípade zvláštny priebeh, povedal by som taký skokový – prebiehal v dvoch etapách. Prvá etapa bola krátka, trvala len niekoľko hodín – už po pár prehraných LP sa celé prenášané pásmo vyrovnalo a jeho jednotlivé zložky boli bezchybne vzájomne vyvážené. Pribudol bas a jeho objem začal byť dávokovaný v náležitom množstve. Druhá etapa však trvala podstatne dlhšie, počas nej sa zo zvuku rozloženého na jednotlivé pásma, tóny a detaily stal jednotliaty a kompaktný hudobný obraz. Detailnosť v celom pásme sa ešte viac zjemnila a bola dokonale vykreslená, priestorové podanie sa natiahlo do hĺbky a nabralo rozmer aj v pravo ľavom smere. Proces uvoľňovania a rozohrávania trval u Umami Red viac ako je bežné pri podobných zariadeniach, do maximálnej kondície sa dostala až po viac ako 200 hodinách – postupný návyk na jej zvukový prejav

je však vzhľadom na možno trochu atypický priebeh zahorovania bezproblémový.

Umami Red dokáže excelovať v každej situácii a prezentovať prakticky každý hudobný žáner spôsobom, na ktorý sa len veľmi ťažko zabúda, či už je to jazz, akustická hudba, veľká klasika alebo notoricky známe rockové vypaľovačky. Dokonca aj problémové nahrávky dokáže zvládnuť bez straty dôstojnosti, čo sa pri iných exotických prenoskách, ktoré demaskujú nekompromisne všetky problémy, povedať nedá. Umami Red sa v takom prípade správa zdvorilo, nesnaží sa svoju oprávnenú nadradenosť vystavovať okázalo na obdiv. Zvlášť pri rockových nahrávkach je to veľmi citeľné – aj tie vyslovene nepodarené sa dajú v pohode počúvať a dokonca aj vychutnať, tie dobré nahrávky však umožňujú zážitok na predtým neslýchanej úrovni.

Nezabudnuteľným spôsobom Umami Red prehrala kapelu The Doors a jej LP s rovnomenným názvom, skvelú debutovku, ktorá významným spôsobom charakterizuje svet rocku a aj jednu generáciu poslucháčov. S Umami Red bol zážitok z albumu excelentný, výrazný prejav Jima Morrisona bol podmaňujúco doplnený o skvelo prekreslené bicie so strhujúcou rýchlosťou a objemom. Hlas sa v priestore odohrával mierne v úzadí a mal miestami až éterické zobrazenie, naproti tomu hudobné nástroje boli hlavne

v pravo ľavom priestore zarezané až holograficky presne. Hammond klávesy kvílili a svojim typickým prejavom dopĺňali už tak úchvatnú atmosféru o ďalší rozmer.

Podanie ženského vokálu je vždy náročná úloha a v prípade albumu *Come Away With Me* od Norah Jones je tou najnáročnejšou. Jednoduché texty, jednoduché avšak pútavé melódie, obsadenie hudobnými nástrojmi, ktoré sa dajú spočítať na troch prstoch jednej ruky. Dominantnou silou a určujúcim prvkom, okolo ktorého je každá skladba vystavaná je však práve hlas speváčky, oplývajúci raz jemnosťou, inokedy nesmierou silou, prudkou a až brutálnou razanciou. Nie je pre zvukový systém a prenosku zvlášť, jednoduché zvládnuť tak dramatické dynamické a modulačné rozdiely. Farba hlasu tu bola vo všetkých polohách príkladná, ku ostrému nádychu ani v najexponovanejších nástupoch nedochádzalo. Hudobníci rozložení okolo speváčky mali svoje nástroje vykreslené s dokonalou presnosťou, farbou aj objemom a mimoriadne pôsobivou dynamikou.

David Bowie a jeho top album s ultra dlhým názvom (*The Rise And Fall Of Ziggy Stardust And The Spiders From Mars*) bol prehraný strhujúco, živelne až drsne a maximálne realisticky. Farba spevákovho hlasu, jeho objem, rozsah, frázovanie, skrátka všetky tie drobné detaily spracovala prenoska so samozrejmosťou a bez zbytočnej afektácie. Celkovo mala hudba skvelú rytmiku, separácia jednotlivých hudobných nástrojov bola dokonale čitateľná. Elektrické gitary boli živelné, sýte, šťavnaté so všetkými najjemnejšími detailmi - rezonanciami strún, ich dozvukov, ... Výnimočné hudobné dielo podané výnimočne samozrejým spôsobom!

Bravúrnym zážitkom však bol aj kubánsky Buena Vista Social Club, *Kind of Blue* od Milesa Davisa alebo aj „živák“ 101 od Depeche Mode. Veľmi zaujímavým efektom bol takmer minimálny základný šum aj spôsob prezentácie pukania, ktoré je typické pre LP. Tieto vlastnosti sú tu akýmsi zvláštnym spôsobom výrazne potlačené do úzadia, teda do úrovne, kde sa dostávajú len veľmi ťažko do vnímateľnej polohy. Na svedomie to má predovšetkým typ brúsenia použitého hrotu a jeho celková geometria v spolupráci s uložením chvejky

nosť, zvlášť v basovej oblasti, tej má E.A.T. na rozdávanie, tu je táto konkrétna prenoska skutočne unikátna.

Hana Umami Red je skvelá prenoska určená pre tie najnáročnejšie snímacie systémy a dokáže splniť požiadavky aj toho najfajnovšieho poslucháča. Jej zvuková kvalita sa už nachádza v oblasti kvality absolútnej, kde ani priplatenie niekoľko tisíc euro nemusí znamenať zásadný prínos v kvalite reprodukcie. Jej pomer ceny a výkonu ju teda stavia na úplný vrchol tohto pomyselného rebríčka. ❌

Borónová chvejka je osadená na svojom konci diamantovým hrotom s typom brúsenia Microline

HANA UMAMI RED

a jej poddajnosťou. Tento spôsob prezentácie sa mi mimoriadne páčil a oceňoval som ho hlavne pri starších, častejšie hraných LP.

Priame porovnanie s domácou E.A.T. Jo N^o8, ktorému som sa tentokrát úmyselne nevyhol, je taktiež veľmi zaujímavé. Hana má navrch prakticky vo všetkých oblastiach, je detailnejšia, presnejšia, celkové podanie je vzdušnejšie a farebnejšie (nie však prifarbené), takže vlastne ani veľmi nie je o čom. Jediné, čo Umami Red v porovnaní s Jo N^o8 trochu chýbalo, bola strhujúca expresiv-

- Typ hrotu:** Microline
- Hmotnosť:** 10,5 gramu
- Frekvenčný rozsah:** 10 – 50 000 Hz (-3 dB)
- Výstupné napätie:** 0,4 mV
- Odporúčaná prítlak:** 2,0 gramu
- Vnútoraná impedancia:** 6 Ω/1 kHz
- Cena:** 3 990 eur
- www.nisel.sk**
- Distribútor ČR:** www.altei.cz
- Distribútor SK:** www.tmsound.sk